

Sygn. akt I PK 359/16

POSTANOWIENIE

Dnia 24 października 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bogusław Cudowski

w sprawie z powództwa M.A.
przeciwko X. [...] Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w P.
o wynagrodzenie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 24 października 2017 r.,
skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych w Ł.
z dnia 9 sierpnia 2016 r., sygn. akt VII Pa (...),

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i
zasądza od strony powodowej na rzecz strony pozwanej 2025 zł
(dwa tysiące dwadzieścia pięć) tytułem zwrotu kosztów
zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Ł. wyrokiem z 9 sierpnia 2016 r. oddalił apelację powoda od wyroku Sądu Rejonowego w Ł. z 9 lutego 2016 r. oddalającego powództwo o wynagrodzenie i orzekł o kosztach procesu.

Wyrok Sądu Okręgowego powód zaskarżył w całości. Zarzucono naruszenie przepisów prawa materialnego, to jest: (-) art. 8 k.p. przez jego niezastosowanie i oddalenie apelacji powoda, podczas gdy prawidłowa analiza zebranego w sprawie materiału dowodowego wskazuje, że postępowanie pozwanej spółki wykorzystujące słabszą pozycję powoda jako pracownika, stanowiące w istocie

obejście prawa, jest sprzeczne z zasadami współżycia społecznego, w tym w szczególności zasadą sprawiedliwości społecznej i jako takie nie powinno zasługiwać na ochronę, a tym samym roszczenie powoda w świetle okoliczności sprawy powinno zostać uwzględnione, nawet mimo wystąpienia ewentualnych niedoskonałości w zakresie inicjatywy dowodowej po stronie powoda, wynikających z ewidentnych trudności dowodowych z jakimi musiał zmierzyć się powód, będący słabszą stroną stosunku pracy i procesu; (-) art. 78 § 1 k.p. przez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie jako, że prawo do godziwego wynagrodzenia sformułowane w art. 13 k.p. należy do kręgu podstawowych zasad prawa pracy, a godziwe wynagrodzenie za pracę to wynagrodzenie odpowiednie, właściwe, słuszne, rzetelne, uczciwe, mające jako podstawę że diety z tytułu podróży służbowej nie są składnikiem wynagrodzenia, a jedynie stanowią dodatek z tytułu zwiększonych kosztów ponoszonych przez pracowników; (-) dyrektywy 96/71/WE z dnia 16 grudnia 1996 r. (Dz. Urz. WE L 18 z 21 stycznia 1997 r.) oraz implementujących tę dyrektywę postanowień francuskiego kodeksu pracy, a to artykułów od L 1261-1 do R 1264-3 zamieszczonych w tytule VI „Pracownicy Oddelegowani tymczasowo przez przedsiębiorstwo niemające siedziby we Francji” przez jego niezastosowanie, podczas gdy wnikliwa i prawidłowa analiza zebranego w sprawie materiału dowodowego prowadzi do wniosków, iż przepisy te winny zostać zastosowane w stosunku do powoda, który jako pracownik pozwanej spółki został przez nią oddelegowany do pracy we Francji. Ponadto, zarzucono naruszenie przepisów postępowania mających istotny wpływ na wynik sprawy, to jest: (-) art. 381 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. i art. 224 k.p.c. przez błędne zastosowanie i ominięcie wniosków dowodowych strony powodowej wymienionych w uzasadnieniu tego zarzutu, podczas gdy ocena okoliczności sprawy wskazywała, że dowody te mogą mieć istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, natomiast art. 381 k.p.c. nie nakazuje Sądowi drugiej instancji obligatoryjnego pominięcia dowodów zgłoszonych przez stronę na etapie postępowania apelacyjnego, dając temu Sądowi jedynie możliwość pominięcia dowodu, która to możliwość nie powinna jednak przysłać Sądowi samego waloru istotności wniosku dowodowego zgłoszonego na etapie postępowania apelacyjnego dla rozstrzygnięcia danej sprawy oraz konieczności wyjaśnienia wszystkich istotnych

okoliczności sprawy; (-) art. 232 zd. 2 k.p.c. przez niedopuszczenie z urzędu dowodów zmierzających do wykazania, iż powód w spornym okresie wykonywał stale pracę na obszarze Francji, oraz, że pozwana spółka jako spółka córka D. z siedzibą we Francji miała ze spółką matką zawarte porozumienie, którego celem było faktyczne czasowe oddelegowanie pracowników z Polski celem świadczenia usług na rzecz spółki matki, tj. D. z siedzibą we Francji w taki sposób, aby doszło do ominięcia prawa i w konsekwencji do wypłaty pracownikom z Polski (w tym i powodowi) wynagrodzenia mniejszego aniżeli należne, podczas gdy strona powodowa jako słabsza strona procesu borykała się z ewidentnymi trudnościami dowodowymi, co nie powinno umknąć z pola widzenia Sądu, który powinien był skorzystać z możliwości dopuszczenia w takiej wyjątkowej sytuacji dowodów z urzędu, które pozwoliłyby na wyjaśnienie wszystkich istotnych okoliczności sprawy;

(-) art. 194 k.p.c. przez jego niezastosowanie i odmowę przyjęcia wniosku o przypozwanie do sprawy firm grupy D. z siedzibą we Francji jako bezzasadnego, w sytuacji gdy pozwana jest spółką „córką” (100% udziałów) wobec N. , która działa w sposób sprzeczny z francuskim prawem pracy przez zatrudnianie pracowników z Polski za pośrednictwem przedsiębiorstwa pozwanej celem zmniejszania kosztów wynagrodzenia minimalnego w spółce francuskiej.

Strona skarżąca uzasadniając wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazała, że skarga jest oczywiście uzasadniona, skoro Sąd drugiej instancji dokonał rażących naruszeń zarówno prawa materialnego jak i przepisów postępowania, co skutkowało wydaniem przez Sąd nieprawidłowego wyroku.

Pozwana w odpowiedzi na skargę kasacyjną wniosła o odmowę przyjęcia jej do rozpoznania, z ostrożności procesowej o jej oddalenie, a także o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁴ § 2 k.p.c. wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej stanowi odrębny element pisma niezależny od przytoczenia podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia. Tym samym okoliczności uzasadniające rozpoznanie skargi kasacyjnej powinny zostać przedstawione w wydzielonej części skargi kasacyjnej

jako odrębny element pisma procesowego. Wynika z tego również to, że skarga kasacyjna powinna zostać tak zredagowana i skonstruowana, aby Sąd Najwyższy nie musiał poszukiwać w jej podstawach lub w ich uzasadnieniu pozostałych elementów kreatywnych skargi, a tym bardziej się ich domyślać (por. postanowienie SN z 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, LEX nr 494134).

Przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania enumeratywnie określa art. 398⁹ § 1 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga jest oczywiście uzasadniona (pkt 4). Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c., a jego uzasadnienie winno zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy (por. postanowienie SN z 7 maja 2015 r., II PK 39/15, LEX nr 2021948).

Skarżący wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uzasadnia twierdzeniem, że „skarga jest oczywiście uzasadniona, skoro Sąd II instancji dokonał rażących naruszeń zarówno prawa materialnego, jak i przepisów postępowania, co skutkowało wydaniem przez Sąd nieprawidłowego wyroku”.

Wskazanie we wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej (przesłanka przedsądu wymieniona w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) wymaga od skarżącego samodzielnego odrębnego do podstaw kasacyjnych wskazania i wykazania naruszenia konkretnego przepisu prawa, które jest oczywiste i bez wątpliwości prowadzi do stwierdzenia, że objęty skargą wyrok jest wadliwy i dlatego skarga powinna zostać przyjęta do rozpoznania (por. postanowienie SN z 4 lutego 2014 r., II UK 458/13, LEX nr 164455). Nie wystarczy zatem samo powołanie się przez skarżącego na okoliczność, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Skarżący powinien wykazać w czym – w jego ocenie – wyraża się owa „oczywistość” zasadności skargi oraz podać argumenty wskazujące, że skarga jest oczywiście uzasadniona (por. postanowienie

SN z 16 maja 2008 r., I UK 16/08, LEX nr 818572). W orzecznictwie Sądu Najwyższego wielokrotnie podkreślano, że o ile dla uwzględnienia skargi wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla przyjęcia skargi do rozpoznania niezbędne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia (por. postanowienie SN z 20 października 2016 r., I PK 59/16, LEX nr 2160130 oraz powołane tam orzecznictwo). Dodać należy również, że sam zarzut oczywistego naruszenia przepisów prawa może nie być wystarczający do stwierdzenia oczywistej zasadności skargi kasacyjnej, ponieważ pomimo oczywistego naruszenia prawa, wyrok może być prawidłowy (por. postanowienia SN: z 11 stycznia 2008 r. I UK 285/07, LEX 442743; z 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, LEX nr 494133; z 7 grudnia 2011 r., V CSK 113/11, LEX nr 1101690).

W tej sprawie wnioszek o przyjęcie skargi kasacyjnej i jego uzasadnienie nie spełniania powyższych wymogów.

Skarżący nie sprecyzował we wniosku przepisów prawa, które, jego zdaniem, zostały rażąco naruszone. W konsekwencji nie wykazał, że doszło do rażących naruszeń przepisów prawa, a tym bardziej, że na skutek tego rodzaju naruszeń zaskarżony wyrok jest oczywiście nieprawidłowy. Braku wskazania i wykazania rażących (kwalifikowanych) naruszeń przepisu prawa nie wypełnia wskazanie i uzasadnienie podstaw kasacyjnych, skoro na etapie przesądu Sąd Najwyższy ocenia jedynie wskazane przez skarżącego przesłanki przesądu, o których mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Z tych powodów, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., postanowiono jak w sentencji.

O kosztach postępowania wywołanych wniesieniem skargi kasacyjnej rozstrzygnięto na podstawie art. 98 § 1 3 k.p.c., a także § 2 pkt 5 w zw. z § 9 ust. 1 pkt 2 oraz w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015 r.,

poz. 1800 ze zm.), oraz art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ k.p.c.

as